

کد مدرک: OE-G-01/01	استاندارد لفاف مرسولات پستی	
صفحه ۲ از ۱۳		

1- هدف:

هدف از تدوین این استاندارد اعلام مشخصات لفاف استاندارد جهت حفظ و سلامت مرسولات پستی، ارج نهادن به انتظارات مشتریان و جلب رضایت و اطمینان آنها و در نتیجه کاهش بی‌ترتیبی‌ها پستی می‌باشد.

2- دامنه کاربرد:

دامنه کاربرد این استاندارد شامل لفاف تمامی مرسولات پستی مورد استفاده در واحدهای پستی دولتی و خصوصی سراسر کشور (باجه‌ای و قراردادی) می‌باشد.

3- مسئولیت:

مسئولیت اجرای این استاندارد به عهده مدیران واحدهای اجرایی و نظارت بر حسن انجام آن به عهده دفتر مدیریت عملکرد و دفتر مدیریت کیفیت و امور مشتریان می‌باشد.

4- تعاریف:

- لفاف

لفاف یا پوشش، وسیله‌ای برای حفظ و نگهداری محتویات مرسولات پستی، درج نشانی‌ها و عملیات پستی می‌باشد.

- خصوصیات لفاف

- لفاف مرسولات پستی باید محکم و متناسب با وزن، شکل، حجم، ماهیت و محتویات باشد.
- لفاف باید متناسب با شرایط حمل و نقل، مدت زمان رهسپاری، نوع رهسپاری و شرایط جوی انتخاب گردد.
- لفاف نباید دارای شرایطی باشد که برای کارکنان پست ایجاد خطر نموده و یا موجب کثیف، آلوده شدن و صدمه رساندن به سایر مرسولات و یا تجهیزات پستی گردد.

- انواع لفاف

- پاکت: پاکتی از ساده‌ترین و متداول‌ترین نوع پوشش برای ارسال مرسولات پستی دارای ابعاد منظم و حجم کم است که انواع آن به شرح ذیل می‌باشد:

- پاکت خشتی: به شکل مربع مستطیل بوده و کاغذ این پاکت به شکلی تا می‌شود که روی آن ساده و پشت آن شامل چهارقسمت تا شده روی هم است که لبه سه قسمت آن را بهم چسبانده و لبه چهارم که در پهنا قرار دارد به چسب آغشته می‌گردد.
- پاکت کیسه‌ای: این پاکت مانند پاکت‌های خشتی می‌باشد، با این تفاوت که لبه قسمت چهارم در جهت در ازای پاکت آغشته به چسب می‌گردد.
- پاکت پنجره‌دار: پاکتی است که به اشکال خشتی یا کیسه‌ای ساخته می‌شود که در روی آن پنجره‌ای با ابعاد مشخص قرار دارد تا نشانی گیرنده از پشت آن نمایان باشد و شامل انواع ذیل است:

✓ پنجره‌دار نامه‌ای

✓ پنجره‌دار کیسه‌ای

✓ پنجره‌دار هوایی

- پاکت حبابدار: همه نوع پاکت را شامل می‌شود با این تفاوت که لایه داخلی این نوع پاکت‌ها با نایلون حبابدار پوشانده شده و بیشتر برای ارسال مرسولات با محتوی ظریف و حساس استفاده می‌شود.
- پاکت لمینه: پاکتی است که یک نوع پوشش پلاستیکی مشکی رنگ برای جلوگیری از نفوذ آب و رطوبت و جلوگیری از رویت محتوی به داخل پاکت کشیده می‌شود.

- مشخصات عمومی و فنی پاکت:

مهر وضعیت کنترل

این مشخصات شامل ابعاد، سنگینی، رنگ پاکت، چسب، محل چسباندن تمپر، رنگ خطوط و نوشته‌های رو و پشت پاکت، قرار گرفتن پنجره در پاکت‌های پنجره‌دار و مشخصات مربوط به نام و نشانی گیرنده/فرستنده به شرح ذیل می‌باشد.

- ابعاد: ابعاد پاکت از روی استاندارد بین‌المللی اقتباس و طوری انتخاب شده که با ابعاد کاغذهای استاندارد ایران مطابقت و هماهنگی دارد. ابعاد و سایر مشخصات هر یک از پاکت در جدول ذیل آورده شده است:

ردیف	نام پاکت	ابعاد mm	جنس		قطع	استاندارد مندرجات	نوع مصرف	ملاحظات
			پوشش خارجی	محافظت داخلی				
1	ملخی	110*220	کاغذی	-	DL	الف	مناسب برای کاغذ A4 با دوبار تا و کاغذ A5 با یکبار تا	پنجره‌دار هم می‌تواند باشد
		114*229			C6/C5	الف	یک‌سوم A4 مناسب برای کاغذ A4 با دوبار تا	
2	خشتی	114* 162	کاغذی	-	C6	الف	مناسب برای کاغذ A6 کاغذ A5 با یکبار تا و کاغذ A4 با دوبار تا	
3	کیسه‌ای	110*220	کاغذی	-	DL	الف	در ریف 1 درج شده است	پنجره‌دار هم می‌تواند باشد
		114*162			C6	الف	در ردیف 2 درج شده است	
		114*229			C6/C5	الف	در ردیف 1 درج شده است	
		162*229			C5	ب	مناسب برای کاغذ A5 و کاغذ A4 با یکبار تا	
		176*250			B5	ب	مناسب برای پاکت قطع C5	
		229*324			C4	ب	مناسب برای کاغذ A4 و کاغذ A3 با یکبار تا	
4	لمینه	110*220	کاغذی	نایلون حباب‌دار و نایلون سفید یا مشکی	DL	الف	مناسب برای کاغذ A4 با دوبار تا کاغذ A5 با یکبار تا	-
		114*162			c6	الف	در ردیف 2 درج شده است	
		114*229			C6/C5	الف	در ردیف 1 درج شده است	
		176*250			B5	ب	مناسب برای پاکت قطع C5	
		229*324			C4	ب	در ردیف 3 درج شده است	
		250*353			B4	پ	مناسب برای پاکت قطع C4	
		324*458			C3	ت	مناسب برای کاغذ A3	
5	متالایز	176*250	کاغذی و پلی‌اتیلن	آلومینیوم	B5	ب	مناسب برای پاکت قطع C5	-
		229*324			C4	ب	در ردیف 3 درج شده است	

- سنگینی: برای تهیه انواع پاکت به تناسب ابعاد و کاربرد آن از کاغذهای با وزن 50-60-70-80-110-200 گرم استفاده شود.

مهر وضعیت کنترل

کد مدرک: OE-G-01/01	استاندارد لفاف مرسولات پستی	
صفحه ۴ از ۱۳		

- رنگ: برای تهیه پاکت پستی از رنگ‌های روشن استفاده شود.
 - چسب: چسبی که در پاکت استفاده می‌شود از نوع سیلیکات و بر اساس تاییدیه وزارت بهداشت فاقد مواد زیان‌آور و آلوده‌کننده می‌باشد. مقدار چسب برای انواع پاکت بسته به ابعاد و کاربرد آن به پهنای 10 تا 20 میلی‌متر در نظر گرفته می‌شود.
 - محل چسباندن تمپر: در بالا و سمت راست پاکت و به شکل مربع مستطیل است؛ به اندازه 40x74 میلی‌متر که درون آن عبارت جای تمپر نوشته شده است. در مواردی که لازم باشد از تمبرهای متعدد استفاده شود؛ تمپر در امتداد افقی محل الصاق تمبرها چسبانیده می‌شود.
 - محل قرار گرفتن پنجره در پاکت‌های پنجره‌دار: در قسمت پایین و سمت راست پاکت پنجره‌ای قرار دارد که از طلق یا کاغذ شفاف و سفید پوشانده شده است. ابعاد این پنجره‌ها متناسب با ابعاد پاکت تفاوت دارد.
 - نشانی‌ها: چنانچه در نظر باشد نشانی فرستنده/گیرنده از پیش روی لفاف (پاکت، کارتن) چاپ شود؛ می‌بایست مطابق با نمونه OE-F-18 فرم نشانی داخله و OE-F-19 فرم نشانی خارجه عمل نمود. همچنین فرستنده می‌بایست مطابق نمونه‌های مذکور اقدام به درج نشانی روی لفاف پاکت، کارتن نماید.
 - لفاف بندی: چگونگی لفاف‌بندی مرسولات پستی در دستورالعمل OE-W-20 به صورت مبسوط بیان شده است.
 - کیسه پستی:
- کیسه پستی به عنوان ظرف حمل مرسولات پاکت، کارتن و ... در ادارات تجزیه و مبادلات و سایر واحدهای اجرایی جهت ارسال مرسوله به مقاصد مربوطه مورد استفاده قرار می‌گیرد. مشخصات انواع کیسه‌های پستی در جدول ذیل درج گردیده است:

مشخصات فنی کیسه‌های پستی مرسولات ویژه (S.P.S)

ردیف	شرح کالا سانتی‌متر	رنگ	گرمای کیسه	نوع یافت
1	کیسه 110 * 75	قرمز	165 گرم	40*40
2	کیسه 80 * 60	قرمز	80 گرم	40*40
3	کیسه 50 * 40	قرمز	35 گرم	40*40

کد مدرک: OE-G-01/01	استاندارد لفاف مرسولات پستی	
صفحه ۵ از ۱۳		

مشخصات فنی کیسه‌های پستی متعارف و پیشتاز

ردیف	شرح کالا سانتی متر	حداقل وزن قابل تحمل	گرمای کیسه	رنگ		نوع بافت	نوع جنس
				پشتاز	متعارف		
1	کیسه 150*110	40 کیلوگرم	335 گرم	آبی	آبی و نارنجی	40*40	پروپیلین درجه یک (P.P)
2	کیسه 110*75	40 کیلوگرم	165 گرم	آبی	آبی و نارنجی	40*40	پروپیلین درجه یک (P.P)
3	کیسه 80*60	40 کیلوگرم	80 گرم	آبی	آبی و نارنجی	40*40	پروپیلین درجه یک (P.P)

- کیسه در ابعاد مختلف می‌بایست از جنس گرانول، به صورت لمینت و بدون پرفراز تولید شود.
- آرم و مشخصات شرکت ملی پست به رنگ مشکی و مطابق نمونه است.
- کیسه می‌بایست از مواد اولیه نو، نرم و قابل انعطاف باشد.

- کیسه مخصوص M:

مرسولات کیسه مخصوص حاوی روزنامه، نشریه و کتاب می‌باشد. حداقل وزن مرسوله کیسه M داخله و خارجه 1 کیلوگرم است. حداکثر وزن قابل تحمل کیسه M تا 30 کیلوگرم می‌باشد. لذا کیسه مورد استفاده در این خدمت می‌بایست وزن‌های مذکور را پشتیبانی نماید. رنگ این لفاف به رنگ سفید و ابعاد آن مطابق ابعاد کیسه پستی می‌باشد. برای سایر مشخصات این لفاف محدودیت خاص دیگری اعمال نمی‌شود.

- لفاف کیسه‌ای:

یکی دیگر از انواع لفاف، لفاف کیسه‌ای برای لفاف‌بندی محتویاتی مانند پارچه، پتو و ... می‌باشد. ابعاد این لفاف مطابق کیسه‌های پستی بوده و برای سایر مشخصات این لفاف محدودیت خاص دیگری اعمال نمی‌شود.

مهر وضعیت کنترل

کد مدرک: OE-G-01/01 صفحه ۶ از ۱۳		استاندارد لفاف مرسولات پستی	 شرکت ملی استاندارد
-------------------------------------	--	-----------------------------	--

- پاکت نایلونی:
مشخصات فنی پاکت نایلونی

ردیف	مشخصات پاکت نایلونی	A3	A4
1	سایز پاکت (mm) میلیمتر	طول 450	طول 330
		عرض 340	عرض 247
2	جنس	فلایر (سه لایه پلی اتیلن)	فلایر (سه لایه پلی اتیلن)
3	گرمایز نایلون (2gr/m) گرم بر متر مربع	77 - 83	77 - 83
4	چسب درب	هات ملت (هنگل آلمان)	هات ملت (هنگل آلمان)
5	وزن قابل تحمل (kg) کیلوگرم	12	12
6	جرم پاکت با چسب و برچسب (gr) گرم	27/87	13/76
7	رنگ چاپ	مشکی و سفید	مشکی و سفید
8	ضخامت نایلون (میکرون)	82 - 77	82 - 77
9	دوخت (طرفین)	حرارتی	حرارتی
10	عرض درب پاکت (mm) میلیمتر	50	50

* جنس لفاف می بایست به کیفیتی باشد که جوهر خودکار که برای نشانی نویسی روی مرسوله استفاده می شود در کمترین زمان روی لفاف خشک شده و پخش یا محو نشود.

مهر وضعیت کنترل

کد مدرک: OE-G-01/01	استاندارد لفاف مرسولات پستی	
صفحه ۷ از ۱۳		

- کارتن:

مشخصات فنی لفاف کارتنی مقوایی مطابق جدول ذیل است:

ردیف	نوع سازه	ابعاد بیرون (بر حسب میلیمتر)			تعداد لایه	نوع جنس					نوع محافظی	
		طول	عرض	ارتفاع		لایه اول کرافت	لایه دوم فلوتینگ	لایه سوم رویه کرافت	لایه چهارم فلوتینگ	لایه پنجم کرافت	مکنه	چسب
1	یک	150	100	100	3	200 گرم	125 گرم	200 گرم	-	-	مکنه	لایه ها اتصال
2	دو	200	150	100	3	200 گرم	125 گرم	200 گرم	-	-	مکنه	لایه چسب pva
3	سه	200	200	150	3	200 گرم	125 گرم	200 گرم	-	-	مکنه	لایه چسب pva
4	چهار	300	200	200	3	200 گرم	125 گرم	200 گرم	-	-	مکنه	لایه چسب pva
5	پنج	350	250	200	5	200 گرم	125 گرم	لایپر 130	130 گرم	200 گرم	مکنه	لایه چسب pva
6	شش	450	250	200	5	200 گرم	125 گرم	130 گرم	130 گرم	200 گرم	4	مکنه
7	هفت	400	300	250	5	200 گرم	125 گرم	130 گرم	130 گرم	200 گرم	5	مکنه
8	هشت	450	400	300	5	200 گرم	125 گرم	130 گرم	130 گرم	200 گرم	6	مکنه
9	نه	550	450	350	5	200 گرم	125 گرم	130 گرم	130 گرم	200 گرم	7	مکنه

مهر وضعیت کنترل

OE-G-01/01 کد مدرک:	استاندارد لفاف مرسولات پستی	
صفحه ۸ از ۱۳		

- کارتن پلاستیکی:

مشخصات فنی لفاف کارتن پلاستیکی مطابق جدول ذیل است:

جدول ابعاد و مشخصات فنی کارتن های پلاستیکی پستی

نوع جنس				ضخامت mm	ابعاد بیرون (بر حسب میلیمتر)			نوع سائز	ردیف
وزن کارتن (+/- 5)	اتصال کارتن	گرماژ کارتن گرم بر متر مربع	رنگ کارتن		ارتفاع	عرض	طول		
40	منگنه	400	زرد	2	100	100	150	یک	1
70	منگنه	400	زرد	2	100	150	200	دو	2
110	منگنه	400	زرد	2	150	200	200	سه	3
200	منگنه	500	زرد	3	200	200	300	چهار	4
320	منگنه	600	زرد	3	200	250	350	پنج	5
370	منگنه	600	زرد	3	200	250	450	شش	6
460	منگنه	600	زرد	3	250	300	400	هفت	7
830	منگنه	700	زرد	4	300	400	450	هشت	8
1100	منگنه	700	زرد	4	350	450	550	نه	9

مهر وضعیت کنترل

کد مدرک: OE-G-01/01	استاندارد لفاف مرسولات پستی	شرکت ملی پست
صفحه ۹ از ۱۳		

شرکت ملی پست

IRAN NATIONAL POST co

آرم کیسه متعارف

شرکت ملی پست

آرم کیسه پیشتاز

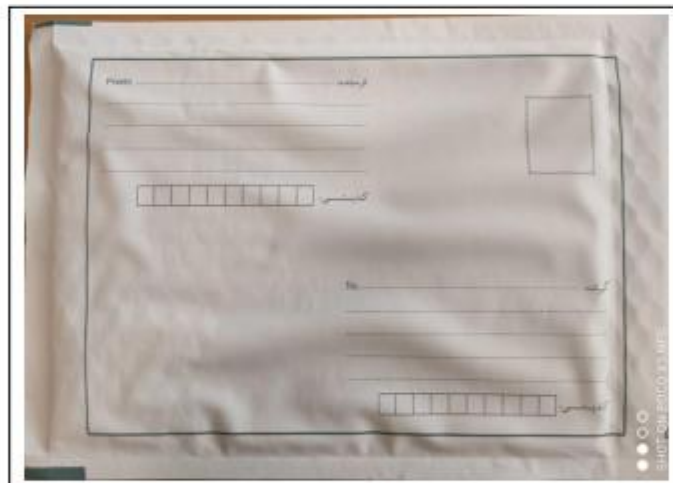
مهر وضعیت کنترل

شرکت ملی پست

پست ویژه SPS

ارم کیسه ویژه

پاکت پستی

مهر وضعیت کنترل

کد مدرک: OE-G-01/01	استاندارد لفاف مرسولات پستی	 شرکت ملی پست
صفحه ۱۱ از ۱۳		

کارتن مقوایی

مهر وضعیت کنترل

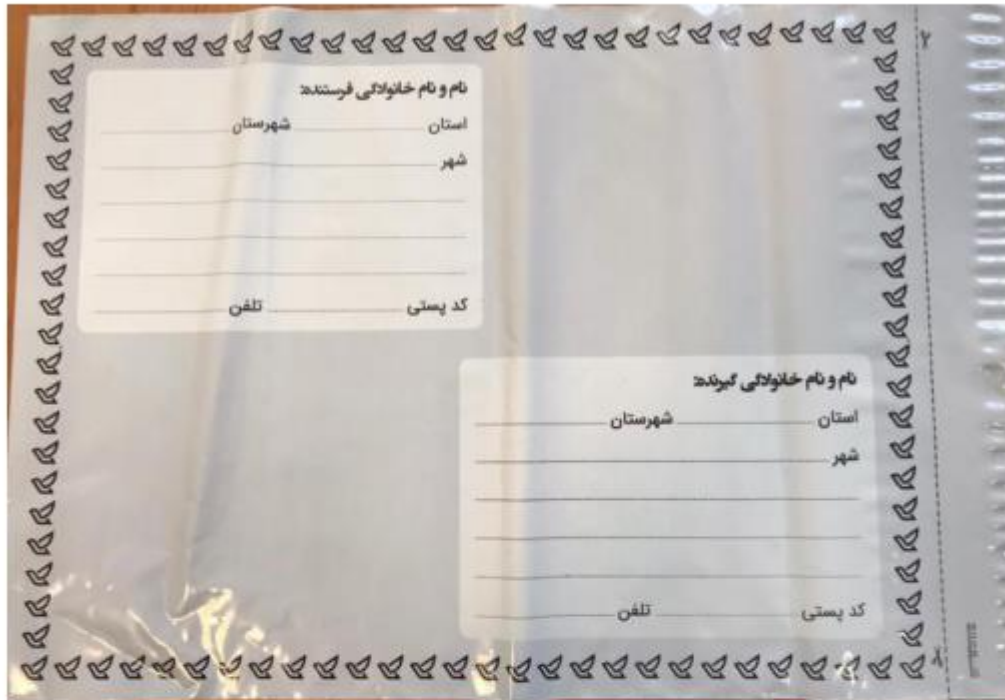
کد مدرک: OE-G-01/01 صفحه ۱۲ از ۱۳	استاندارد لفاف مرسولات پستی	 شرکت ملی پست
--------------------------------------	-----------------------------	---

کارتن پلاستیکی

مهر وضعیت کنترل

کد مدرک: OE-G-01/01	استاندارد لفاف مرسولات پستی	 شرکت ملی پست
صفحه ۱۳ از ۱۳		

پاکت نایلونی

6- مدرک مربوطه:

کد	نام مدرک
OE-F-18	فرم نشانی داخله
OE-F-19	فرم نشانی خارجه
OE-W-20	دستورالعمل لفاف و لفافبندی

مهر وضعیت کنترل